
SOSYAL KURUMLAR

1. SOSYAL KURUM KAVRAMI VE TANIMI

Yani insanların yaşam tarzını belli davranış örnekleriyle planlayan sistemli bütün, sosyal kurum olarak adlandırılır.

Kısaca sosyal kurum, çoğunluğun paylaştığı bir davranış modelleri bütünüdür.

2. SOSYAL KURUMLARIN ÖZELLİKLERİ VE FONKSİYONLARI

A. Sosyal Kurumların Özellikleri

İnsanların topluma hazırlanmalarına yardım eden sosyal kurumların temel özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

Her sosyal kurumun kendine özgü bir yapısı vardır.

Her sosyal kurumun belli bir amacı vardır.

Sosyal kurumun görelî bir süreklilikleri vardır.

Sosyal kurumlar unsurları arasındaki ilişki nedeniyle bir bütünlük arz ederler.

Sosyal kurumlar zorunlu olarak uyulması gereken kuralları ihtiva ederler.

2. SOSYAL KURUMLARIN ÖZELLİKLERİ VE FONKSİYONLARI

B. Sosyal Kurumların Fonksiyonları

Sosyal kurumların temel fonksiyonlarını şöyle sıralayabiliriz:

Sosyal kurumlar bireylerin davranışlarını düzenlerler.

Sosyal kurumlar bireylerin birbirlerinden beklentilerini belirler ve davranışlar arasındaki koordinasyonu sağlarlar.

Sosyal kurumlar insanların şahsiyetlerinin gelişmesine yardım ederler.

Sosyal kurumlar, bireyler ve kurumlar arasındaki geleneksel ilişkileri tayin ederler.

3. SOSYAL KURUMLARIN SINIFLANDIRILMASI

A. Konularına Göre Yapılan Sınıflama

J. Hertzler ise, sosyal kurumları konularına göre **Ekonomik ve endüstriyel, Evlilik ve aile, Siyasal, İletişimsel**, gibi sınıflara ayırmıştır.

3. SOSYAL KURUMLARIN SINIFLANDIRILMASI

B. Önceliklerine Göre Sosyal Kurumlar

Önceliklerine göre sosyal kurumlar, alt-yapı ve üst-yapı olarak iki gruba ayrılırlar.

3. SOSYAL KURUMLARIN SINIFLANDIRILMASI

C. Oluşum Süreçlerine Göre Yapılan Sınıflama

Sosyal kurumları oluşum süreçlerine göre ayırma **Sumner** ve **M.Duverger**'in yaptıkları sınıflama yöntemidir.

3. SOSYAL KURUMLARIN SINIFLANDIRILMASI

C. Oluşum Süreçlerine Göre Yapılan Sınıflama

Oluşum Süreçlerine Göre Sumner'in Yaptığı Sınıflama

- a. Yavaş Yavaş Oluşan Kurumlar
- b. Hızlı Oluşan Kurumlar

Oluşum Süreçlerine Göre M. Duverger'in Yaptığı Sınıflama

- a. Kendiliğinden Oluşan Sosyal Kurumlar ,
- b. Bilinçli Bir Şekilde Oluşturulan Sosyal Kurumlar

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

Hemen hemen bütün dünyadaki insanları ilgilendiren sosyal kurumlardır.

Bunların en önemlileri şunlardır:

Aile, eğitim, devlet, ekonomi, ahlak, din ve hukuk.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

A. Sosyal Bir Kurum Olarak Aile

Ailenin Genel Fonksiyonları

- ✓ Çocuk Yapma Fonksiyonu
- ✓ Koruyucu Fonksiyonu
- ✓ Psikolojik Doyum Sağlama Fonksiyonu
- ✓ Eğitim Fonksiyonu
- ✓ Ekonomik Fonksiyonu
- ✓ Sosyal Kontrol Fonksiyonu

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

B. Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim

Eğitim Kavramı ve Tanımı

Bazı eğitim bilimciler, eğitimi genel ve özel olarak iki bölüme ayırmaktadır.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

B. Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim

Eğitim Kavramı ve Tanımı

İnsan davranışlarında istenen yön ve doğrultuda bir takım değişmelerin meydana getirilmesi eğitimin genel tanımıdır.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

B. Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim

Eğitimin Temel Fonksiyonları

“Eğitim Kurumunun Açık Fonksiyonları” ve “Eğitim Kurumunun Gizli Fonksiyonları” olarak iki başlık altında işlenmektedir.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

C. Siyasal Kurumlar

Bu kısımda siyasal kurum olarak, devlet, hükümet ve siyasal partileri kısaca açıklanmaya çalışılacak.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

C. Siyasal Kurumlar

Sosyal Bir Kurum Olarak Devlet

Devlet, genel özelliklere sahip en eski sosyal kurumlardan biridir. Devlet, sosyal yapının tümünü düzenlemeyi temel hedef kabul eden bir sosyal kurumdur.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

C. Siyasal Kurumlar

Sosyal Bir Kurum Olarak Hükümet

Devletin varlık kaynağı, milletin duyguları, düşünceleri ve yapılacak işler konusundaki beklentilerdir. Aynı şekilde hükümetin de temel görev kaynağı millettir.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

C. Siyasal Kurumlar

Sosyal Bir Kurum Olarak Siyasi Partiler

Siyasal partiler, hukuk düzeninin sınırladığı kurumsal usuller çerçevesinde rekabet eden ve halkın oyunu almaya çalışan birer sosyal kurumdur

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

D. Sosyal Bir Kurum Olarak Ekonomi

Ekonomi Kavramı ve Tanımı

En dar anlamıyla ekonomi, insanların çalışma alanındaki faaliyetleri, en geniş anlamıyla ise, insanların sınırsız ihtiyaçlarını karşılamak için yaptıkları çalışmanın tümünü kapsamaktadır.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

D. Sosyal Bir Kurum Olarak Ekonomi

Ekonomik Faaliyetler

Ekonomik faaliyetleri **dört** ana başlıkta ele alıp inceleyeceğiz.

- ❑ Üretim,
- ❑ Tüketim,
- ❑ Değişim,
- ❑ Bölüşüm

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

E. Sosyal Bir Kurum Olarak Ahlak

Ahlak Kavramının Tanımı

Ahlak, toplum halinde yaşayan insanların davranışlarını iyi-kötü, olumlu-olumsuz, güzel-çirkin olarak kabul veya reddeden kurallar sistemidir.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

F. Bir Sosyal Kurum Olarak Din

Bu kitap bu ünite de dini sadece **DAVRANIŞ BİLİMLERİ** açısından ele alıp açıklamaya çalışmaktadır.

4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

F. Bir Sosyal Kurum Olarak Din

Dinin Kaynağı Konusundaki Düşünceler

Sosyolojik açıdan din, içinde korkunun yer aldığı ama aynı zamanda kutsal bir özellik taşıyan **SEVGİ** ve **SAYGIYI** ifade etmektedir.

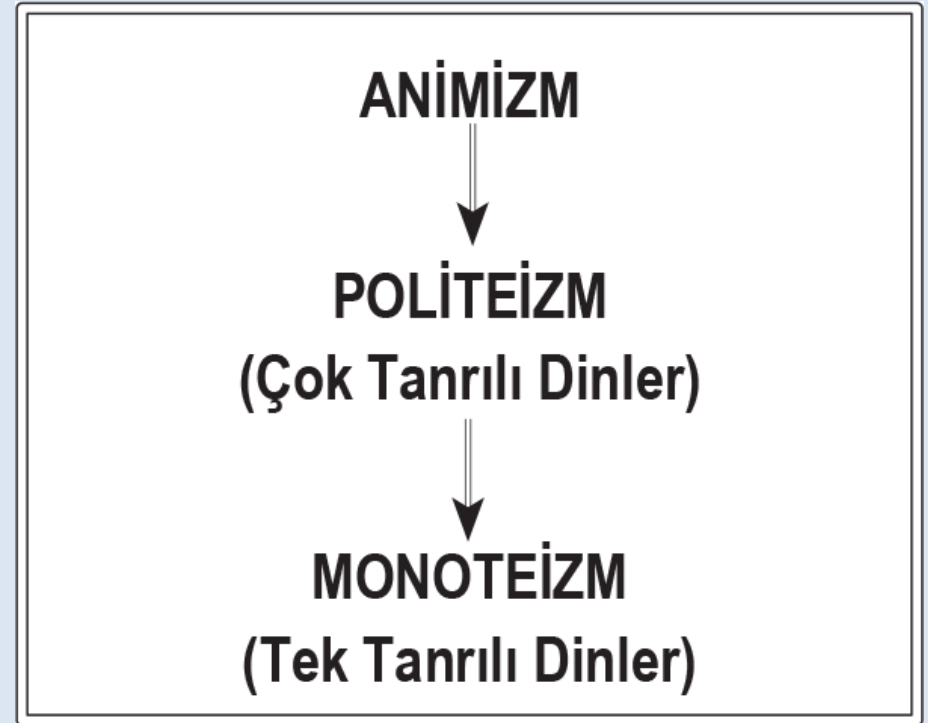
4. KÜLTÜREL UNSURLAR AÇISINDAN TEMEL SOSYAL KURUMLAR

F. Bir Sosyal Kurum Olarak Din

Dinin Kaynağı Konusundaki Düşünceler

Edward Bürnette Taylor, Herbert Spencer
ve **Emile Durkheim** gibi araştırmacıların
çalışmaları gibi konular bu başlığın konularıdır.

Dinlerin ilk kaynağından günümüze kadar geçirdikleri aşamalar şu şekilde sıralanmıştır:

İşlenmesi gereken diğer başlıklar :

- ❖ *Din Kavramı ve Tanımı*
- ❖ *Dinin Toplumsal Açısından Sosyal Fonksiyonları*
- ❖ *Din ve Ahlak Arasındaki İlişki*
- ❖ *Din ve Laiklik*